Het beweeglijk gevoerde gevecht

* * De verdediging is de gevechtsvorm * waarmee wij ingeval van oorlog ongetwijfeld primair zullen worden geconfronteerd. Het achterblijven van de produktie van voorschriften bij de behoefte daaraan heeft in de hand gewerkt, dat omtrent het voeren van dit verdedigend gevecht thans geen klare en uniforme visie bestaat.

Veelal, en dit is ongetwijfeld mede te wijten aan de geringe afmetingen van onze oefenterreinen, worden bij de doelstelling van het verdedigend gevecht, bij het bepalen van de tijd- en ruimtefactoren en dus ook bij de uitvoering, normen gehanteerd, die stammen uit de tijd dat van mechanisatie nauwelijks sprake was. Het wordt tijd dat wij ons van verouderde doctrines ontdoen.

De noodzaak het verdedigend gevecht te voeren komt bijna altijd voort uit een ongunstige gevechtskrachtsverhouding ten opzichte van de vijand. Doel van elke verdediging is aan deze situatie een einde te maken om tenslotte het bij de vijand liggende initiatief te kunnen overnemen. De wijze waarop men dit doet is uiteraard een kwestie van terrein, vijandelijke middelen en eigen middelen. De variaties zullen daarbij liggen tussen de volgende extremen:

a. een optreden, uitgaande van een blijvend willen beheersen van bepaalde gebieden;

b. een optreden, gebaseerd op de beweeglijke, offensieve inzet van sterke reserves.

In ons geval zal een tussenoplossing moeten worden gezocht. Wanneer daarbij het accent meer valt op een blijvend beheersen van bepaalde gebieden dan op een volledig mobiele verdediging, wil dat nog niet zeggen dat ernaar moet worden gestreefd de vijand buiten het te verdedigen gebied te houden. Integendeel, wij zullen trachten binnen ons gebied de vijand te kanaliseren, af te slijten en te dwingen tot voor vernietiging gunstige concentraties. Wij zullen dit doen door geplande en ad hoc gerealiseerde weerstanden te combineren met voortdurende acties tegen de flanken van de binnengedrongen vijand. Is de vijand eenmaal gedwongen zijn krachten te concentreren om het momentum van zijn aanval niet te verliezen, dan is voor ons het ogenblik gekomen hem met vuur te vernietigen om vervolgens, in snelle offensieve acties, de restanten op te ruimen.

Deze wijze van optreden vereist ruimte, de mogelijkheid het te verdedigen gebied met vuur te beheersen en beweeglijk optredende eenheden. Wij moeten ons daarbij goed realiseren, dat dit verdedigend gevecht *in al zijn facetten* niet op het niveau van een pantserinfanteriecompagnie of pantserinfanteriebataljon kan worden gevoerd. Deze eenheden kunnen daartoe nu eenmaal niet voldoende ruimte met vuur beheersen of een voldoend sterke reserve gereedhouden; ook niet bij versterking met tanks of antitankwapens. Het moet zelfs dubieus worden geacht of de pantserinfanteriebrigade in staat is de gehele scala van defensieve en offensieve handelingen van het verdedigend gevecht uit te voeren. Wanneer immers de brigade, om het „slijtage"-vermogen van haar pantserinfanterie-eenheden op peil te brengen, delen van haar tankbataljon onder bevel moet stellen, dan blijft er, indien dit door het hogere echelon niet door (nucleaire) vuren of door onder bevelstelling van een tweede tankbataljon wordt gecompenseerd, weinig gevechtskracht voor de tegenaanval over. Het niveau waarop de tegenaanval wordt uitgevoerd, verschuift dan ook al snel naar het divisie-echelon.

Een en ander impliceert in elk geval, dat de manoeuvre-eenheden binnen de brigade (mogelijk zelfs binnen de divisie), hun aandeel in het verdedigend gevecht leveren door het uitvoeren van *specifieke opdrachten en deeltaken* en *niet* door op elk echelon het „complete" verdedigende gevecht te voeren.

In bovenstaande overwegingen schuilt voldoende aanleiding om het verdedigend gevecht in zijn geledingen en op de verschillende echelons nader te belichten. In het najaar zal daarom een geheel nummer van De Militaire Spectator worden gewijd aan het gevecht van gemechaniseerde eenheden. Daarbij zal bijzondere aandacht worden geschonken aan de beweeglijk gevoerde verdediging.